

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Megkezdődött a magyar opera ünnepi hete

Benke Valéria művelődésiügyi miniszter mondott megnyitó beszédet

1960. szept. 28.

Kedd este az Állami Operaház Erkel Színházában megkezdődött az Erkel-év legjelentősebb dal-színházi eseménye: a magyar opera ünnepi hete.

A sorozat ünnepi megnyitó előadásán Erkel Ferenc Hunyadi László című operája került színre.

A megnyitó előadáson jelen voltak: dr. Münnich Ferenc, a kormány elnöke, Fock Jenő, Kálai Gyula, Marosán György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Szirmai István, a Politikai Bizottság póttagja, Benke Valéria művelődésiügyi miniszter, Orbán László, az MSZMP Központi Bizottságának tagjai, a társadalmi és kulturális életünk sok más kiváló képviselője, a magyarországi Erkel-ünnepségek sok külföldi vendége.

Az előadás előtt Benke Valéria művelődésiügyi miniszter mondott ünnepi beszédet:

— A budapesti zenei hetek — mondotta — a magyar zenei életnek, a magyar zenekultúrának évente ismétlődő ünnepi eseménye. Ez évben nagy zeneszerzőnk, Erkel Ferenc születésének 150. évfordulóját ünnepelve, Erkel emlékének jegyében rendezzük a zenei hetek eseményeit: a nemzetközi énekversenyt, a zenetudományi találkozózt, ünnepi hangversenysorozatunkat és a magyar opera ünnepi hetét, amelynek megnyitójára ma itt összejöttünk.

A Magyar Állami Operaház kiemelkedő módon járul hozzá az Erkel-év méltó megünnepléséhez, amikor Erkel nagy zeneművei közé illesztve összefüggő sorozatban mutatja be opera- és balettirodalmunk ma is élő, régi és új alkotásainak reprezentatív sorozatát.

Erkel, a magyar operairodalom nagy megalapozója, programként — vagy inkább csak kívánságként — hagyta utódjaira, hogy a magyar operairodalom fáját — amelyet ő ültetett — gazdagon virágozóvá neveljék.

Operaházunk ünnepi programja arról ad számot a világnak, hogy Erkel álma részben megvalósult. Tizenöt magyar mű szerepel ebben a ciklusban és korántsem a teljesség igényével. Erkel két klasszikus remeke, Bartók három nagy műve, Kodály Székelyfőnöje és Hártya, Weiner Csongor és Tündéje, erősségei Operánk állandó műsorának és bizvást remélhetjük, hogy a legújabb alkotások is, mint Szabó Ferenc Ludas Matyi című balettje vagy az opera területén például Horusitzky Zoltán Báthory Zsigmondja ugyancsak népszerű helyet foglalnak majd el játékkrendjében. Poldini Ede, Farkas Ferenc, Kenessey Jenő, Hajdú Mihály művei szerepelnek még az ünnepi ciklusban, mint a múlt és jelen olyan alkotásai, amelyek az erkeli tradíció folytatásaként, közönségünk szívében és ezért Operaházunk műsorán a megérdemelt helyet foglalják el.

Az emlékezés egy kicsit mindig számvetés, lelkiismeretvizsgálat is.

Ha ünnepi programunkat szemlélve büszkén és örömmel mutathatjuk fel: a magyar zeneművészetet az Erkel meghagyta úton sok értékeset alkotott, azt még nem mondhatjuk, hogy az erkeli elgondolás már kiteljesedett volna.

A mi Erkelünk — csakúgy, mint a világ zeneművészetében oly

nagy jelentőségű orosz „Ötök”, a cseh Smetana, vagy a lengyel Moniuszko — azt példázza: hogyan válik a zenének is megújítójává, minden korok számára nagy alkotóvá az, aki a társadalmi haladás nagy emberi áramába bekapcsolódik. A XIX. század a kelet-európai népek életében a forradalmi átalakulás, a demokratikus irányú fejlődés, vagy legalább az érte való heroikus erőfeszítések korszaka. Ez a progresszív társadalmi áramlat ragadta meg és vitte előre őket új utakra művészetükben is. Többé vagy kevésbé a néphez kapcsolódva, a néptől kapott új hangot ez az alkotói kör és adott az európai zeneművészet kincsesládájából alkotásokat, adott ugyanakkor saját népének olyan zenét, amely visszhangot vert sokak, milliók szívében, mert ki tudta fejezni a kor emberének vágyait, reményeit, legnemesebb erőnyeit és törekvéseit. A nemzeti és emberi öntudat ébresztője és erősítője lett ez a muzsika, mert az emberek szívéből hajtott ki és oda talált vissza.

Az alkotók legtöbbször — így a mi Erkelünk — nem volt forradalmár a szó teljes értelmében. Mégis — azzal, hogy keresték koruk valóságát, megtalálták koruk emberének igazságát, és mert nekik, az ő nyelvükön szólaltatták meg, méríthettek annyi erőt, hogy ki is tudják fejezni.

A ma zeneművésze sem keresheti más úton művészetét kiteljesedését, mint a nagy előd, akire most emlékezünk. De tudatosabban, következetesebben teheti, tisztultabb látással és egyértelműbb lehetőségekkel, hiszen kevesebb emberi és társadalmi akadály gátolja.

A szocialista rendszer minden állami és társadalmi erőforrást szolgálataiba állít annak, hogy a kiművelt emberfők sokasága — zenét ismerő és szerető emberek milliói — szolgáljanak a művészek inspirátorként és művei befogadójaként. Súlyos örökség — a műveltség és a művészetismeret, művészszeretet hiánya — zárta el a milliókat és zár el ma is még sokakat a széptől, a jótól. Pártunk, társadalmi és állami szerveink állandó erőfeszítései azonban arra irányulnak, hogy ezeket a falakat lebontsuk és a szocialista embert úgy formáljuk, hogy haladó világnézete birtokában, a műveltség megszerzése mellett kitaruljon a művészetek érzelmvilágát gazdagító ajándékai előtt is.

Ennek a gondolatnak jegyében alakítottuk úgy az Erkel-év programját, hogy az alkalmak sokaságát teremtsük meg, amelyeken a nemes zene az értők szűk körén kívül százezrekhez jut el.

Ezt a missziót teljesítette Ismeretterjesztő Társulatunk az egész évszázad folyamán széleskörű zenével is kísért előadásorozatával, tömegszervezeteink a megyei dalostalálkozók megrendezésével, a szakszervezetek 250 munkáshangversennyel, a Filharmónia korszakműve, de kitűnő előadóművészeket szerepeltető 160 falusi hangversenyyel. A rádió és a televízió értékes programja, az iskolák — ifjúságunk nagy részét érintő — munkája egészítik ki a képet, amelynek áttekintésével nyugodtan mondhatjuk: Erkel emlékéhez méltó, szocialista kultúrpolitikánk szellemének megfelelő munka az, amelyet a társadalom vezető tényezői és a művészeti intézmények együttesen végeztek a zene és a dolgozó ember találko-

Osztály

T

F

792

Erkel Színház

1960

Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Osztályozás	
Szerző: _____			
Cím: <i>Megkezdődött a magyar opera ünnepi hete</i>			
Forrás: <i>Népszabadság</i>			
(Hely)	<i>1960. sept. 28.</i> (Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
		Idő	<i>"1960"</i>
		Személy	
		Helyszám	

zása érdekében. A ma emberének találkozása a muzsikával azonban akkor lesz egész életre szóló kapcsolattá, ha az őt szólaltatja meg, őt fejezi ki, mert akkor a szíve mélyéig hatol. Ezért

a régi idők zenei kincsei mellett nagyon kellenének már nekünk az „új idők új dalai”, amelyek a mai ember eszményeit szólaltatják meg.

Abban a reményben, hogy az Erkel-év eredményei, a budapesti zenei hetek eseményei, és bennük a nagy jelentőségű operaciklus újabb indítást adnak Operaházunk és zenei életünk vezetőinek, de különösen minden — a népet szolgáló, alkotásra kész — zene-művészünknek, a magyar opera ünnepi hetét megnyitom.

A nagy tapssal fogadott beszéd után Komor Vilmos vezényletével megkezdődött az előadás. Az ünnepi előadáson a főszerepeket Pálos Imre (Hunyadi László), Takács Paula (Szilágyi Erzsébet), Gyurkovics Mária (Gara Mária), Losonczy György (Gara nádor), Külkey László (V. László), Faragó András (Cillei) és Dósa Mária (Hunyadi Mátyás) énekelte.